

Wyroby budowlane – istota i znaczenie w procesie budowlanym

Wyroby budowlane stanowią nie doceniany aspekt realizacji robót budowlanych w procesie inwestycyjnym.

Art. 10 Prawa budowlanego „Wyroby wytworzone w celu zastosowania w obiekcie budowlanym w sposób trwały o właściwościach użytkowych umożliwiających prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym obiektom budowlanym spełnienie podstawowych wymagań, można stosować przy wykonywaniu robót budowlanych wyłącznie, jeżeli **wyroby te zostały wprowadzone do obrotu lub udostępnione na rynku krajowym zgodnie z przepisami odrębnymi**, a w przypadku wyrobów budowlanych - również zgodnie z zamierzonym zastosowaniem.” Wskazuje na istotę właściwego zastosowania i przestrzegania zasad związanych z ich wykorzystaniem.

Normy Prawa budowlanego w całości aktu prawnego wskazują na konieczność przestrzegania zasad związanych z wbudowywaniem wyrobów budowlanych, nakładają obowiązek ich przestrzegania przez wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego na każdym etapie jego realizacji, jak również obowiązek kontroli przez właściwe organy, sprawujące nadzór na przestrzeganiem przepisów .

Art. 20 [Obowiązki projektanta]

Do podstawowych obowiązków projektanta należy:

- 1) opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z wymaganiami ustawy, ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego, obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej;
- 1a) zapewnienie, w razie potrzeby, udziału w opracowaniu projektu budowlanego osób posiadających uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności;
- 1aa) wzajemne skoordynowanie techniczne wykonanych przez osoby, o których mowa w pkt 1a, opracowań projektowych, zapewniające uwzględnienie zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie budowy, z uwzględnieniem specyfiki projektu budowlanego, oraz zapewnienie zgodności projektu technicznego z projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym;

1b) sporządzenie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ze względu na specyfikę projektowanego obiektu budowlanego, uwzględnianej w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;

1c) określenie obszaru oddziaływania obiektu;

2) uzyskanie wymaganych opinii, uzgodnień i sprawdzeń rozwiązań projektowych w zakresie wynikającym z przepisów;

3) wyjaśnianie wątpliwości dotyczących projektu i zawartych w nim rozwiązań;

3a) sporządzanie lub uzgadnianie indywidualnej dokumentacji technicznej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U. z 2020 r. poz. 215 i 471);

„Art. 10 [Dopuszczenie do jednostkowego zastosowania]

1. Dopuszczone do jednostkowego zastosowania w obiekcie budowlanym są wyroby budowlane, z wyłączeniem wyrobów, o których mowa w art. 5 ust. 1, wykonane według indywidualnej dokumentacji technicznej, sporządzonej przez projektanta obiektu lub z nim uzgodnionej, dla których **producent wydał oświadczenie**, że zapewniono zgodność wyrobu budowlanego z tą dokumentacją oraz z przepisami.

2. Indywidualna dokumentacja techniczna, o której mowa w ust. 1, **powinna zawierać** opis rozwiązania konstrukcyjnego, charakterystykę materiałową i informację dotyczącą projektowanych właściwości użytkowych wyrobu budowlanego oraz określać warunki jego zastosowania w danym obiekcie budowlanym, a także, w miarę potrzeb, instrukcję obsługi i eksploatacji.”

„Art. 5 [Wprowadzenie do obrotu a norma zharmonizowana]

1. Wyrób budowlany objęty normą zharmonizowaną lub zgodny z wydaną dla niego europejską oceną techniczną, może być wprowadzony do obrotu lub udostępniany na rynku krajowym wyłącznie zgodnie z rozporządzeniem Nr 305/2011. Wzór oznakowania CE określa załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30).

2. Wyrób budowlany nieobjęty normą zharmonizowaną, dla której zakończył się okres koegzystencji, o którym mowa w art. 17 ust. 5 rozporządzenia Nr 305/2011, i dla którego nie została wydana europejska ocena techniczna, może być wprowadzony do obrotu lub

udostępniany na rynku krajowym, jeżeli został oznakowany znakiem budowlanym, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy.

3. Wyrób budowlany nieobjęty zakresem przedmiotowym zharmonizowanych specyfikacji technicznych, o których mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia Nr 305/2011, może być udostępniany na rynku krajowym, jeżeli został legalnie wprowadzony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz w Turcji, a jego właściwości użytkowe umożliwiają spełnienie podstawowych wymagań przez obiekty budowlane zaprojektowane i budowane w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej. Wraz z wyrobem budowlanym udostępnianym na rynku krajowym dostarcza się informacje o jego właściwościach użytkowych oznaczonych zgodnie z przepisami państwa, w którym wyrób budowlany został wprowadzony do obrotu, instrukcje stosowania, instrukcje obsługi oraz informacje dotyczące zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa, jakie ten wyrób stwarza podczas stosowania i użytkowania.”

Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy:

- 1) protokolarne przejęcie od inwestora i odpowiednie zabezpieczenie terenu budowy wraz ze znajdującymi się na nim obiektami budowlanymi, urządzeniami technicznymi i stałymi punktami osnowy geodezyjnej oraz podlegającymi ochronie elementami środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- 2) prowadzenie dokumentacji budowy;
- 3) zapewnienie geodezyjnego wytyczenia obiektu oraz zorganizowanie budowy i kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem lub pozwoleniem na budowę, przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 3a) koordynowanie realizacji zadań zapobiegających zagrożeniom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia:

a) przy opracowywaniu technicznych lub organizacyjnych założeń planowanych robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów, które mają być prowadzone jednocześnie lub kolejno,

b) przy planowaniu czasu wymaganego do zakończenia robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów;

3b) koordynowanie działań zapewniających przestrzeganie podczas wykonywania robót budowlanych zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zawartych w przepisach, o których mowa w art. 21a ust. 3, oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;

3c) wprowadzanie niezbędnych zmian w informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b, oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, wynikających z postępu wykonywanych robót budowlanych;

3d) podejmowanie niezbędnych działań uniemożliwiających wstęp na budowę osobom nieupoważnionym;

3e) zapewnienie przy wykonywaniu robót budowlanych stosowania wyrobów, zgodnie z art. 10;

4) wstrzymanie robót budowlanych w przypadku stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia oraz bezzwłoczne zawiadomienie o tym właściwego organu;

5) zawiadomienie inwestora o wpisie do dziennika budowy dotyczącym wstrzymania robót budowlanych z powodu wykonywania ich niezgodnie z projektem;

6) realizacja zaleceń wpisanych do dziennika budowy;

7) zgłaszanie inwestorowi do sprawdzenia lub odbioru wykonanych robót ulegających zakryciu bądź zanikających oraz zapewnienie dokonania wymaganych przepisami lub ustalonych w umowie prób i sprawdzeń instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych przed zgłoszeniem obiektu budowlanego do odbioru;

8) przygotowanie dokumentacji powykonawczej obiektu budowlanego;

9) zgłoszenie obiektu budowlanego do odbioru odpowiednim wpisem do dziennika budowy oraz uczestniczenie w czynnościach odbioru i zapewnienie usunięcia stwierdzonych wad, a także przekazanie inwestorowi oświadczenia, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2.

Art. 25 [Obowiązki inspektora nadzoru] Do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy:

1) reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem lub pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej;

2) sprawdzanie jakości wykonywanych robót budowlanych i stosowania przy wykonywaniu tych robót wyrobów zgodnie z art. 10;

3) sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania;

4) potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie inwestora, kontrolowanie rozliczeń budowy.

Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy]

1. Organ nadzoru budowlanego przeprowadza, na wezwanie inwestora, obowiązkową kontrolę budowy w zakresie jej zgodności z ustaleniami i warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę oraz z projektem budowlanym.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, obejmuje sprawdzenie:

1) zgodności obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu;

2) zgodności obiektu budowlanego z projektem architektoniczno-budowlanym i technicznym, w zakresie:

a) charakterystycznych parametrów technicznych w zakresie powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości i liczby kondygnacji,

b) wykonania widocznych elementów nośnych układu konstrukcyjnego obiektu budowlanego,

c) geometrii dachu (kąt nachylenia, wysokość kalenicy i układ połaci dachowych),

d) wykonania urządzeń budowlanych,

e) wykonania instalacji zapewniających użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z przeznaczeniem,

f) zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania z tego obiektu przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w tym osoby

starsze - w stosunku do obiektu użyteczności publicznej i budynku mieszkalnego wielorodzinnego;

2a) spełnienia warunków wskazanych w art. 55 ust. 1b, jeżeli przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych;

3) **wyrobów budowlanych szczególnie istotnych dla bezpieczeństwa konstrukcji i bezpieczeństwa pożarowego;**

4) w przypadku nałożenia w pozwoleniu na budowę obowiązku rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania lub tymczasowych obiektów budowlanych - wykonania tego obowiązku, jeżeli upłynął termin rozbiórki określony w pozwoleniu;

5) uporządkowania terenu budowy.

Art. 84a [Kontrola]

Kontrola przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego obejmuje:

1) kontrolę zgodności wykonywania robót budowlanych z przepisami prawa budowlanego, projektem budowlanym lub warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę;

2) sprawdzanie posiadania przez osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie właściwych uprawnień do pełnienia tych funkcji;

3) **sprawdzanie wyrobów stosowanych przy wykonywaniu robót budowlanych w zakresie zgodności z art. 10, w szczególności wyrobów budowlanych.**

Zgodnie z art.2 pkt.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U. z 2020 r. poz. 215 i 471) – pojęcie **wyrób budowlany** - **należy przez to rozumieć wyrób budowlany, o którym mowa w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Nr 305/2011 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG z dnia 9 marca 2011 r. (Dz.Urz.UE.L Nr 88, str. 5), które to rozporządzenie określa warunki wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku wyrobów budowlanych, poprzez ustanowienie zharmonizowanych zasad wyrażania**

właściwości użytkowych wyrobów budowlanych w odniesieniu do ich zasadniczych charakterystyk oraz zharmonizowanych zasad stosowania oznakowania CE na tych wyrobach.

- Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

„wyrób budowlany” oznacza każdy wyrób lub zestaw wyprodukowany i wprowadzony do obrotu w celu trwałego wbudowania w obiektach budowlanych lub ich częściach, którego właściwości wpływają na właściwości użytkowe obiektów budowlanych w stosunku do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych.”

„zasadnicze charakterystyki” oznaczają te cechy wyrobu budowlanego, które odnoszą się do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych;

„właściwości użytkowe wyrobu budowlanego” oznaczają właściwości użytkowe odnoszące się do odpowiednich zasadniczych charakterystyk wyrażone jako poziom lub klasa, lub w sposób opisowy;

„poziom” oznacza wynik oceny właściwości użytkowych wyrobu budowlanego w odniesieniu do jego zasadniczych charakterystyk, wyrażony jako wartość liczbową;

„klasa” oznacza zakres poziomów właściwości użytkowych wyrobu budowlanego ograniczony wartością minimalną i maksymalną;

„wartość progowa” oznacza minimalny lub maksymalny poziom właściwości użytkowych zasadniczych charakterystyk wyrobu budowlanego;

„typ wyrobu” oznacza zestaw reprezentatywnych poziomów lub klas właściwości użytkowych w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk wyrobu budowlanego wyprodukowanego przy zastosowaniu danej kombinacji surowców lub innych składników w określonym procesie produkcyjnym;

„specjalna dokumentacja techniczna” oznacza dokumentację wykazującą, że metody stosowane w ramach mającego zastosowanie systemu oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych zostały zastąpione innymi metodami, o ile rezultaty osiągnięte z użyciem tych innych metod są równoważne z rezultatami osiąganymi z użyciem metod badawczych określonych w stosownej normie zharmonizowanej;

Deklaracja właściwości użytkowych wg. rozporządzenia nr 305/2011

Jeżeli wyrób budowlany objęty jest normą zharmonizowaną lub jest zgodny z wydaną dla niego europejską oceną techniczną, producent sporządza deklarację właściwości użytkowych przy wprowadzeniu takiego wyrobu do obrotu.

Jeżeli wyrób budowlany objęty jest normą zharmonizowaną lub jest zgodny z wydaną dla niego europejską oceną techniczną, informacje w każdej formie o jego właściwościach użytkowych w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk, jak określono w mającej zastosowanie zharmonizowanej specyfikacji technicznej, można podać wyłącznie, o ile zostały włączone do deklaracji właściwości użytkowych i w niej wyszczególnione. Przez sporządzenie deklaracji właściwości użytkowych producent przyjmuje na siebie odpowiedzialność za zgodność wyrobu budowlanego z zadeklarowanymi w ten sposób właściwościami użytkowymi. O ile brak obiektywnych wskazań, że jest inaczej, państwa członkowskie przyjmują, że deklaracja właściwości użytkowych sporządzona przez producenta jest dokładna i wiarygodna.

Dla każdego wyrobu udostępnianego na rynku dostarcza się kopię deklaracji właściwości użytkowych w formie papierowej albo przesyła się ją drogą elektroniczną. Jednak w przypadku gdy partia tego samego wyrobu jest dostarczana jednemu użytkownikowi, może jej towarzyszyć jedna kopia deklaracji właściwości użytkowych w formie papierowej albo przesłana drogą elektroniczną. **Kopię deklaracji właściwości użytkowych w formie papierowej dostarcza się na żądanie odbiorcy.**

W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2 kopia deklaracji właściwości użytkowych może zostać udostępniona na stronie internetowej zgodnie z warunkami ustalonymi przez Komisję za pomocą aktów delegowanych zgodnie z art. 60. Takie warunki gwarantują między innymi, że deklaracja właściwości użytkowych pozostaje dostępna co najmniej przez okres, o którym mowa w art. 11 ust. 2.

Deklaracja właściwości użytkowych jest dostarczana w języku lub językach wymaganych przez państwo członkowskie, w którym wyrób jest udostępniony.

Ogólne zasady określone w art. 30 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 mają zastosowanie do oznakowania CE. **Oznakowanie CE umieszcza się na wyrobach budowlanych, dla których producent sporządził deklarację właściwości użytkowych zgodnie z art. 4 i 6. Rozporządzenia nr 305/2011.** Jeżeli deklaracja właściwości użytkowych nie została sporządzona przez producenta zgodnie z art. 4 i 6, oznakowania CE nie umieszcza się.

Poprzez umieszczenie lub zlecenie umieszczenia oznakowania CE producent wskazuje, że bierze na siebie odpowiedzialność za zgodność wyrobu budowlanego z deklarowanymi właściwościami użytkowymi oraz za jego zgodność ze wszystkimi mającymi zastosowanie wymaganiami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i innym stosownym ustawodawstwie harmonizowanym Unii odnoszącym się do umieszczania tego oznakowania. Zasady umieszczania oznakowania CE określone w innych stosownych aktach prawodawstwa harmonizacyjnego Unii mają zastosowanie bez uszczerbku dla przepisów niniejszego ustępu. Dla każdego wyrobu budowlanego objętego normą zharmonizowaną lub dla którego wydana została europejska ocena techniczna oznakowanie CE jest jedynym oznakowaniem potwierdzającym zgodność wyrobu budowlanego z deklarowanymi właściwościami użytkowymi w odniesieniu do jego zasadniczych charakterystyk, objętych tą normą zharmonizowaną lub europejską oceną techniczną.

Państwa członkowskie nie wprowadzają zatem do środków krajowych żadnych odniesień lub wycofują z nich wszelkie odniesienia do innego niż oznakowanie CE oznakowania potwierdzającego zgodność z deklarowanymi właściwościami użytkowymi w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk objętych normą zharmonizowaną. Państwo członkowskie nie zakazuje ani nie utrudnia, na swoim terytorium lub w zakresie swojej odpowiedzialności, udostępniania na rynku ani stosowania wyrobów budowlanych noszących oznakowanie CE, jeśli deklarowane właściwości użytkowe odpowiadają wymaganiom dla takiego zastosowania w danym państwie członkowskim. Państwo członkowskie zapewnia, by stosowanie wyrobów budowlanych noszących oznakowanie CE nie było utrudnione przez przepisy lub warunki wprowadzane przez organy publiczne lub przez organizacje prywatne działające jako przedsiębiorstwo publiczne lub jako organ publiczny ze względu na swoją pozycję

monopolistyczną lub na mocy mandatu publicznego, jeśli deklarowane właściwości użytkowe odpowiadają wymaganiom dla takiego zastosowania w danym państwie członkowskim.

Metody stosowane przez państwa członkowskie w ich wymaganiach dotyczących obiektów budowlanych oraz inne krajowe przepisy związane z zasadniczymi charakterystykami wyrobów budowlanych są zgodne z normami zharmonizowanymi.

Oznakowanie CE umieszcza się na wyrobie budowlanym lub na jego etykiecie **w sposób widoczny, czytelny i trwały**. W przypadku gdy nie jest to możliwe lub nie można tego zapewnić z uwagi na charakter wyrobu, umieszcza się je na opakowaniu lub na dokumentach towarzyszących.

Oznakowaniu CE **towarzyszą dwie ostatnie cyfry roku**, w którym zostało ono po raz pierwszy umieszczone, nazwa i adres siedziby producenta lub znak identyfikujący pozwalający w łatwy i jednoznaczny sposób określić nazwę i adres producenta, niepowtarzalny kod identyfikacyjny typu wyrobu, numer referencyjny deklaracji właściwości użytkowych, poziom lub klasa zadeklarowanych właściwości użytkowych, odniesienie do zastosowanej zharmonizowanej specyfikacji technicznej, w stosownych przypadkach numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej oraz zamierzone zastosowanie wyrobu określone w zastosowanej zharmonizowanej specyfikacji technicznej.

Oznakowanie CE umieszcza się przed wprowadzeniem wyrobu budowlanego do obrotu. Może mu towarzyszyć piktogram lub inny znak wyraźnie wskazujący na szczególne zagrożenie lub zastosowanie.

Ściśle powiązany z pojęciem „wyrób budowlany” ujęty w rozporządzeniu jest pojęcie „**znaku budowlanego**” określone w art. 2 pkt.2 wskazanej ustawy o wyrobach budowlanych - należy przez to rozumieć znak wskazujący, że wyrób budowlany oznaczony tym znakiem może być udostępniany na rynku krajowym i stosowany przy wykonywaniu robót budowlanych.

Ponadto :

- art. 2 pkt.10 „**wprowadzenie do obrotu**” - należy przez to rozumieć wprowadzenie do obrotu, o którym mowa w art. 2 pkt 17 rozporządzenia Nr 305/2011; jako „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie po raz pierwszy wyrobu budowlanego na rynku unijnym”

- art.2 pkt. 11 „**wycofanie z obrotu**” - należy przez to rozumieć wycofanie z obrotu, o którym mowa w art. 2 pkt 23 rozporządzenia Nr 305/2011; jako „wycofanie z obrotu” oznacza każdy środek, którego celem jest zapobieżenie udostępnieniu na rynku wyrobu budowlanego w danym łańcuchu dostaw;

- art.2 pkt.12 „**udostępnianie na rynku krajowym**” - należy przez to rozumieć każde dostarczanie wyrobu budowlanego w celu dystrybucji lub zastosowania na rynku krajowym w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie;

- art. 2pkt. 13 „**zasadnicze charakterystyki**” - należy przez to rozumieć zasadnicze charakterystyki, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia Nr 305/2011; „oznaczają te cechy wyrobu budowlanego, które odnoszą się do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych;

- art. 2 pkt. 14 „**właściwościach użytkowych wyrobu budowlanego**” - należy przez to rozumieć właściwości użytkowe wyrobu budowlanego, o których mowa w art. 2 pkt 5 rozporządzenia Nr 305/2011; „oznaczają właściwości użytkowe odnoszące się do odpowiednich zasadniczych charakterystyk wyrażone jako poziom lub klasa, lub w sposób opisowy”

- art. 2 pkt. 15 „**krajowej ocenie technicznej**” - należy przez to rozumieć udokumentowaną, pozytywną ocenę właściwości użytkowych tych zasadniczych charakterystyk wyrobu budowlanego, które zgodnie z zamierzonym zastosowaniem mają wpływ na spełnienie podstawowych wymagań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.) przez obiekty budowlane, w których wyrób będzie zastosowany;

- art.2 pkt. 16 „**zamierzonym zastosowaniu**” - należy przez to rozumieć zamierzone zastosowanie, o którym mowa w art. 2 pkt 14 rozporządzenia Nr 305/2011 - „oznacza zamierzone zastosowanie wyrobu budowlanego określone w mającej zastosowanie zharmonizowanej specyfikacji technicznej; **albo** zamierzone zastosowanie wyrobu budowlanego określone w Polskiej Normie wyrobu lub krajowej ocenie technicznej;

Wyrób budowlany może być wprowadzony do obrotu lub udostępniany na rynku krajowym, jeżeli nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, w zakresie odpowiadającym jego właściwościom użytkowym i zamierzonemu zastosowaniu co oznacza, że jego właściwości użytkowe umożliwiają prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym obiektom budowlanym, w których ma on być zastosowany w sposób trwały, spełnienie podstawowych wymagań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.(art.4 ustawy o w.b.)

☐ **I ACa 959/15 - wyrok SA Łódź z dnia 26-01-2016**

Uprawnienia kupującego w związku z wadliwością towaru; obowiązki handlowe prowadzącego hurtownię materiałów budowlanych; szkoda związana ze sprzedażą wadliwych materiałów budowlanych

1. Jeśli kupiony towar jest wadliwy, nabywca ma wybór co do sposobu uzyskania rekompensaty od sprzedawcy: może dochodzić swych praw z rękojmi za wady, może też żądać odszkodowania za faktyczną szkodę, jakiej doznał wskutek wadliwości towaru. Oprócz rękojmi, w przypadku wad rzeczy sprzedanej, możliwe jest dochodzenie roszczeń przeciwko sprzedawcy na zasadach ogólnych, tj. według reguł art. 471 i nast., KC i to zarówno obok jednoczesnego korzystania z instytucji szczególnych (art. 566 § 1 KC) jak i bez korzystania z tych instytucji. Możliwości dochodzenia przez kupującego roszczenia odszkodowawczego na zasadach ogólnych nie eliminuje nawet utrata przez kupującego uprawnień z tytułu rękojmi za wady rzeczy.

2. Z faktu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie handlu hurtowego materiałami budowlanymi wynika podwyższony miernik staranności przy wykonywaniu zobowiązania w postaci np. zbadania towaru po dostawie od producenta, czy zapoznania się z jego atestami lub certyfikatami przed dalszą odsprzedażą konsumentom (art. 355 § 2 KC). Tego rodzaju obowiązek można wyprowadzić z treści art. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 883). Wyrób budowlany może być wprowadzony do obrotu lub udostępniany na

ryнку krajowym tylko wtedy, jeżeli nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, w zakresie odpowiadającym jego właściwościom użytkowym i zamierzonemu zastosowaniu co oznacza, że jego właściwości użytkowe umożliwiają prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym obiektom budowlanym, w których ma on być zastosowany w sposób trwały, spełnienie podstawowych wymagań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane. Na podmiocie wprowadzającym rzecz do obrotu spoczywa zatem obowiązek ustalenia, czy wyrób budowlany spełnia te ustawowe wymogi.

3. Wyprodukowanie i sprzedaż wadliwego materiału budowlanego, a zatem produktu o określonym przeznaczeniu, wykorzystywanego do wzniesienia trwałych konstrukcji, w niewątpliwy sposób pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą w postaci wad budynku wzniesionego przy jego wykorzystaniu, powstałych na skutek wadliwości użytych wyrobów. Szkada ta wyraża się zarówno w kosztach związanych z naprawą budynku, przywróceniem naruszonego w trakcie naprawy otoczenia budynku do stanu poprzedniego, a także w utracie wartości rynkowej budynku po tego rodzaju naprawach. Przepis art. 361 § 2 KC wyraża bowiem zasadę pełnego odszkodowania.

Oznakowanie **znakiem budowlanym** umieszcza się na wyrobie budowlanym, dla którego producent sporządził, na swoją wyłączną odpowiedzialność, krajową deklarację właściwości użytkowych wyrobu budowlanego, zwaną dalej „krajową deklaracją”. Właściwości użytkowe wyrobu budowlanego, zadeklarowane w krajowej deklaracji zgodnie z właściwą przedmiotowo Polską Normą wyrobu lub krajową oceną techniczną, należy odnieść do tych zasadniczych charakterystyk, które mają wpływ na spełnienie podstawowych wymagań przez obiekty budowlane, zgodnie z zamierzonym zastosowaniem tego wyrobu. Informacje o właściwościach użytkowych wyrobu budowlanego w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk tego wyrobu można podać wyłącznie, o ile zostały określone w krajowej deklaracji. Przez umieszczenie lub zlecenie umieszczenia znaku budowlanego na wyrobie budowlanym producent ponosi odpowiedzialność za zgodność tego wyrobu z deklarowanymi właściwościami użytkowymi, wymaganiami określonymi w niniejszej ustawie oraz w przepisach odrębnych, mającymi zastosowanie do tego wyrobu.

Wyrób budowlany wytwarzany tradycyjnie, na określonym terenie przy użyciu metod sprawdzonych w wieloletniej praktyce, przeznaczony do lokalnego stosowania, zwany dalej „**regionalnym wyrobem budowlanym**”, może być oznakowany znakiem budowlanym, na wyłączną odpowiedzialność producenta. O uznaniu, że dany wyrób budowlany jest regionalnym wyrobem budowlanym, **orzeka, w drodze decyzji**, na wniosek producenta, właściwy wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego. Oznakowanie znakiem budowlanym regionalnego wyrobu budowlanego jest dopuszczalne wyłącznie po uzyskaniu decyzji, wskazanej powyżej oraz wydaniu, przez producenta, na jego wyłączną odpowiedzialność, oświadczenia, że wyrób budowlany został wytworzony w sposób, o którym mowa w art. 8 ust. 2 ustawy i nadaje się do stosowania zgodnie z przeznaczeniem.

Kopię krajowej deklaracji dostarcza się lub udostępnia w wersji papierowej lub elektronicznej odbiorcy z każdym wyrobem udostępnianym na rynku krajowym.

Wraz z krajową deklaracją dostarcza się lub udostępnia **kartę charakterystyki** lub informacje o substancjach zawartych w wyrobie budowlanym, o których mowa odpowiednio w art. 31 lub art. 33 rozporządzenia (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem REACH”.

Krajową ocenę techniczną wydaje się dla wyrobu budowlanego (art.9 ustawy o w.b.) :

- 1) nieobjętego zakresem przedmiotowym Polskiej Normy wyrobu, albo
 - 2) jeżeli w odniesieniu do co najmniej jednej zasadniczej charakterystyki wyrobu budowlanego metoda oceny przewidziana w Polskiej Normie wyrobu nie jest właściwa, albo
 - 3) jeżeli Polska Norma wyrobu nie przewiduje metody oceny w odniesieniu do co najmniej jednej zasadniczej charakterystyki wyrobu budowlanego.
2. Krajowe oceny techniczne są wydawane, zmieniane, przedłużane i uchylane na wniosek producenta przez:

1) jednostki oceny technicznej, o których mowa w art. 6b ust. 1, zgodnie z zakresem ich właściwości albo

2) wyznaczone przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego instytuty badawcze w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych lub instytuty Sieci, zwane dalej „krajowymi jednostkami oceny technicznej”.

Krajową ocenę techniczną wydaje się na okres 5 lat. Okres ten może być przedłużany na kolejne okresy nie dłuższe niż 5 lat. Krajowa ocena techniczna obowiązuje od dnia jej wydania.

Producent sporządza krajową deklarację oraz dokumentację techniczną zawierającą istotne elementy związane z wymaganym krajowym systemem oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego. Producent umieszcza na wyrobie budowlanym lub jego etykiecie znak budowlany, informacje towarzyszące, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 8, oraz dodatkową informację umożliwiającą identyfikację wyrobu budowlanego. W przypadku gdy wielkość lub charakter wyrobu budowlanego uniemożliwiają umieszczenie na nim informacji, o których mowa powyżej, informacje te producent umieszcza na opakowaniu lub w dokumentach towarzyszących temu wyrobowi. **Producent wraz z wyrobem budowlanym udostępnianym na rynku krajowym dostarcza lub udostępnia dokumenty określone w art. 8 ust. 5a i 5b ustawy (5a.** *Kopię krajowej deklaracji dostarcza się lub udostępnia w wersji papierowej lub elektronicznej odbiorcy z każdym wyrobem udostępnianym na rynku krajowym.*

5b. Wraz z krajową deklaracją dostarcza się lub udostępnia kartę charakterystyki lub informacje o substancjach zawartych w wyrobie budowlanym, o których mowa odpowiednio w art. 31 lub art. 33 rozporządzenia (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem REACH”.), a także w stosownych przypadkach dostarcza instrukcje stosowania, instrukcje obsługi lub

informacje dotyczące zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa, jakie wyrób budowlany stwarza podczas stosowania i użytkowania. Producent przechowuje krajową deklarację oraz związaną z nią dokumentację techniczną przez okres co najmniej 10 lat od dnia wprowadzenia do obrotu wyrobu budowlanego.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym z dnia 17 listopada 2016 r. ([Dz.U. z 2016 r. poz. 1966](#))

Na podstawie art. 8 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1570) zarządza się, co następuje:

§ 1 Rozporządzenie określa:

- 1) sposób deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych;
- 2) krajowe systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobów budowlanych, zwane dalej „krajowymi systemami”;
- 3) **grupy wyrobów budowlanych objętych** obowiązkiem sporządzania krajowej deklaracji właściwości użytkowych, zwanej dalej „krajową deklaracją”, oraz właściwe dla tych grup krajowe systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych;
- 4) wzór i treść krajowej deklaracji;
- 5) sposób udostępniania lub dostarczania krajowej deklaracji odbiorcom wyrobów budowlanych;
- 6) sposób znakowania wyrobów budowlanych znakiem budowlanym oraz zakres informacji towarzyszących temu znakowi.

§ 2 Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) Polskiej Normie - należy przez to rozumieć Polską Normę wyrobu;
- 2) krajowej specyfikacji technicznej - należy przez to rozumieć Polską Normę lub krajową ocenę techniczną;

3) zakładowej kontroli produkcji - należy przez to rozumieć udokumentowaną, stałą i wewnętrzną kontrolę produkcji w zakładzie produkcyjnym zgodnie ze stosownymi krajowymi specyfikacjami technicznymi;

4) krajowym certyfikacie stałości właściwości użytkowych - należy przez to rozumieć wydany przez jednostkę certyfikującą dokument, wymagany do sporządzenia krajowej deklaracji;

5) krajowym certyfikacie zgodności zakładowej kontroli produkcji - należy przez to rozumieć wydany przez jednostkę certyfikującą dokument, wymagany do sporządzenia krajowej deklaracji;

6) typie wyrobu budowlanego - należy przez to rozumieć zestaw reprezentatywnych poziomów lub klas właściwości użytkowych w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk i zamierzonego zastosowania wyrobu budowlanego wyprodukowanego przy zastosowaniu danej kombinacji surowców lub innych składników w określonym procesie produkcyjnym.

§ 3 1. Producent deklaruje właściwości użytkowe wyrobu budowlanego, wyrażając je jako poziom, klasę lub w sposób opisowy, na podstawie oceny i weryfikacji stałości tych właściwości użytkowych, przeprowadzonej zgodnie z krajowym systemem właściwym dla tego wyrobu i jego zamierzonego zastosowania.

2. Ocena i weryfikacja stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego odbywa się na podstawie:

1) Polskiej Normy niemającej statusu normy wycofanej albo

2) Polskiej Normy mającej status normy wycofanej, nie dłużej jednak niż przez rok od daty jej wycofania albo do daty wskazanej w przedmowie normy zastępującej, jako daty wycofania krajowych norm sprzecznych z daną normą, jeśli okres ten jest dłuższy niż rok, albo

3) krajowej oceny technicznej.

§ 4 1. Krajowe systemy wymienione w ust. 2-6 określają działania producenta związane z oceną i weryfikacją stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego, a także zakres tej oceny i weryfikacji, przeprowadzanej na zlecenie producenta przez jednostkę certyfikującą lub laboratorium badawcze akredytowane zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o

systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz.U. [poz. 542](#), [1228](#) i 1579) niebędące akredytowanymi jednostkami własnymi.

2. W krajowym systemie 1+:

1) działania producenta związane z oceną i weryfikacją, o której mowa w ust. 1, obejmują określenie typu wyrobu budowlanego oraz prowadzenie:

a) zakładowej kontroli produkcji,

b) badań próbek pobranych przez producenta w zakładzie produkcyjnym zgodnie z ustalonym przez niego planem badań;

2) ocena i weryfikacja przeprowadzana przez jednostkę certyfikującą, o której mowa w ust. 1, obejmuje:

a) ocenę właściwości użytkowych wyrobu budowlanego na podstawie badań próbek, w tym ich pobierania, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu,

b) przeprowadzenie wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji,

c) wydanie krajowego certyfikatu stałości właściwości użytkowych,

d) kontynuację nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji,

e) przeprowadzanie kontrolnych badań próbek pobranych przez jednostkę certyfikującą w zakładzie produkcyjnym lub w obiektach magazynowych producenta.

3. W krajowym systemie 1:

1) działania producenta związane z oceną i weryfikacją, o której mowa w ust. 1, obejmują określenie typu wyrobu budowlanego oraz prowadzenie:

a) zakładowej kontroli produkcji,

b) badań próbek pobranych przez producenta w zakładzie produkcyjnym zgodnie z ustalonym przez niego planem badań;

2) ocena i weryfikacja przeprowadzana przez jednostkę certyfikującą, o której mowa w ust. 1, obejmuje:

- a) ocenę właściwości użytkowych wyrobu budowlanego na podstawie badań próbek, w tym ich pobierania, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu,
- b) przeprowadzenie wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji,
- c) wydanie krajowego certyfikatu stałości właściwości użytkowych,
- d) kontynuację nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji.

4. W krajowym systemie 2+:

1) działania producenta związane z oceną i weryfikacją, o której mowa w ust. 1, obejmują określenie typu wyrobu budowlanego oraz prowadzenie:

- a) oceny właściwości użytkowych wyrobu budowlanego na podstawie badań próbek, w tym ich pobierania, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu,
- b) zakładowej kontroli produkcji,
- c) badań próbek pobranych przez producenta w zakładzie produkcyjnym zgodnie z ustalonym przez niego planem badań;

2) ocena i weryfikacja przeprowadzana przez jednostkę certyfikującą, o której mowa w ust. 1, obejmuje:

- a) przeprowadzenie wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji,
- b) wydanie krajowego certyfikatu zgodności zakładowej kontroli produkcji,
- c) kontynuację nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji.

5. W krajowym systemie 3:

1) działania producenta związane z oceną i weryfikacją, o której mowa w ust. 1, obejmują określenie typu wyrobu budowlanego oraz prowadzenie zakładowej kontroli produkcji;

2) ocena i weryfikacja dokonywana przez laboratorium badawcze, o którym mowa w ust. 1, obejmuje ocenę właściwości użytkowych wyrobu budowlanego na podstawie badań próbek pobranych przez producenta, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu.

6. W krajowym systemie 4:

1) działania producenta związane z oceną i weryfikacją, o której mowa w ust. 1, obejmują określenie typu wyrobu budowlanego, ocenę właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu oraz prowadzenie zakładowej kontroli produkcji;

2) jednostka certyfikująca lub laboratorium badawcze nie uczestniczą w ocenie i weryfikacji, o której mowa w ust. 1.

7. Krajowy certyfikat stałości właściwości użytkowych w krajowym systemie 1+ i 1 może być ograniczony, zawieszony lub cofnięty przez jednostkę certyfikującą na podstawie wyników przeprowadzonych ocen i weryfikacji.

8. Krajowy certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji w krajowym systemie 2+ może być ograniczony, zawieszony lub cofnięty przez jednostkę certyfikującą na podstawie wyników przeprowadzonych ocen i weryfikacji.

9. Jeżeli dla wyrobu budowlanego została wydana krajowa ocena techniczna, to ocenę właściwości użytkowych tego wyrobu, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, ust. 3 pkt 2 lit. a, ust. 4 pkt 1 lit. a, ust. 5 pkt 2 i ust. 6 pkt 1, stanowią ustalenia zawarte w tej krajowej ocenie technicznej w zakresie właściwości użytkowych tego wyrobu.

§ 5 1. Producent przy określaniu typu wyrobu budowlanego i ocenie jego właściwości użytkowych może zastąpić badania lub obliczenia, wymagane do oceny właściwości użytkowych, poprzez wykazanie w dokumentacji technicznej, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych, że:

1) zasadnicze charakterystyki wskazane w zastosowanej specyfikacji technicznej i odnoszące się do zamierzonego zastosowania osiągają określony poziom lub klasę właściwości użytkowych bez konieczności badań lub obliczeń, zgodnie z warunkami określonymi w

zastosowanej krajowej specyfikacji technicznej lub ustaleniach Komisji Europejskiej w tym zakresie;

2) wyrób budowlany objęty Polską Normą należy do tego samego typu wyrobu, dla którego ocena właściwości użytkowych została dokonana przez innego producenta, który wyraził zgodę na wykorzystanie wyników badań przeprowadzonych w ramach tej oceny oraz ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowość.

2. Producent będący mikroprzedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495), stosując krajowy system 3 lub 4, może zastąpić wskazane w zastosowanej Polskiej Normie metody badań innymi metodami, jeżeli wykaże równoważność tych metod w dokumentacji technicznej, o której mowa w ust. 1.

§ 6 1. Jednostka certyfikująca, wykonująca czynności w krajowych systemach 1+, 1 i 2+, posiada akredytację dla jednostek certyfikujących wyroby do wykonywania czynności wynikających z tych systemów w odniesieniu do wyrobu budowlanego lub grupy wyrobów budowlanych.

2. Laboratorium badawcze, wykonujące czynności w krajowym systemie 3, posiada akredytację dla laboratoriów badawczych z zakresem akredytacji określonym przez odwołanie się do norm na metody badań, procedur badawczych lub obliczeniowych, przywołanych w krajowych specyfikacjach technicznych, oraz odnoszącym się do wyrobów budowlanych.

§ 7 1. Grupy wyrobów budowlanych objęte obowiązkiem sporządzania krajowej deklaracji oraz wymagane dla tych wyrobów krajowe systemy określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Producent, o którym mowa w § 5 ust. 2, może stosować krajowy system 4 do oceny właściwości użytkowych wyrobu budowlanego, dla którego, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, właściwym krajowym systemem jest krajowy system 3.

§ 8 Wzór i treść krajowej deklaracji określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 9 1. Producent udostępnia kopię krajowej deklaracji na swojej stronie internetowej przez okres dziesięciu lat od dnia wprowadzenia wyrobu budowlanego do obrotu.

2. Udostępniając krajową deklarację właściwości użytkowych na stronie internetowej, producent jest obowiązany:

1) zapewnić, aby zawartość krajowej deklaracji nie była zmieniana po jej udostępnieniu na stronie internetowej;

2) wskazać w informacji towarzyszącej oznakowaniu wyrobu budowlanego znakiem budowlanym adres strony internetowej, na której krajowa deklaracja jest udostępniona.

3. Jeżeli kopia krajowej deklaracji nie jest udostępniona na stronie internetowej producenta, kopię tej deklaracji przesyła się odbiorcy wyrobu budowlanego drogą elektroniczną.

4. Na żądanie odbiorcy wyrobu budowlanego kopia krajowej deklaracji jest dostarczana w postaci papierowej.

5. W przypadku gdy dostawa tych samych wyrobów budowlanych jest przeznaczona dla jednego odbiorcy, może jej towarzyszyć jedna kopia krajowej deklaracji w postaci papierowej albo elektronicznej.

§ 10 1. Producent znakuje wyrób budowlany znakiem budowlanym przed wprowadzeniem go do obrotu lub udostępnieniem na rynku krajowym.

2. Znak budowlany umieszcza się w sposób widoczny, czytelny i trwały, bezpośrednio na wyrobie budowlanym albo na etykiecie przymocowanej do tego wyrobu.

3. Jeżeli umieszczenie znaku budowlanego w sposób określony w ust. 2 nie jest możliwe z uwagi na wielkość lub charakter wyrobu budowlanego, znak budowlany umieszcza się na opakowaniu jednostkowym lub opakowaniu zbiorczym wyrobu budowlanego albo na dokumentach towarzyszących wyrobowi.

§ 11 1. Oznakowaniu wyrobu budowlanego znakiem budowlanym towarzyszą następujące informacje:

1) dwie ostatnie cyfry roku, w którym znak budowlany został po raz pierwszy umieszczony na wyrobie budowlanym;

2) nazwa i adres siedziby producenta lub znak identyfikacyjny pozwalający jednoznacznie określić nazwę i adres siedziby producenta;

- 3) nazwa i oznaczenie typu wyrobu budowlanego;
- 4) numer referencyjny Polskiej Normy lub numer i rok wydania krajowej oceny technicznej, zgodnie z którą zostały zadeklarowane właściwości użytkowe;
- 5) numer krajowej deklaracji;
- 6) poziom lub klasa zadeklarowanych właściwości użytkowych;
- 7) nazwa jednostki certyfikującej, jeżeli taka jednostka uczestniczyła w ocenie i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego;
- 8) adres strony internetowej producenta, jeżeli krajowa deklaracja jest na niej udostępniona.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, umieszcza się lub dołącza do wyrobu budowlanego, stosując odpowiednio przepisy § 10 ust. 2 i 3.

§ 12 Na wyrobie budowlanym oznakowanym znakiem budowlanym mogą być umieszczone inne oznakowania, znaki i napisy, jeżeli nie będą one ograniczać widoczności i czytelności oznakowania znakiem budowlanym oraz informacji, o których mowa w § 11, a ich znaczenie i forma graficzna nie będą wprowadzać w błąd.

§ 13 Jednostka certyfikująca, posiadająca akredytację uprawniającą do realizacji zadań w systemach oceny zgodności, o których mowa w § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz.U. poz. 2041 oraz z 2006 r. poz. 1782), która wydała krajowy certyfikat zgodności lub krajowy certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, może od dnia 1 stycznia 2017 r. wykonywać w ramach wydanego certyfikatu zadania wynikające z tych systemów, na podstawie posiadanej akredytacji.

§ 14 ⁹⁾Producent wyrobu budowlanego wymienionego w załączniku nr 1 do rozporządzenia, który zgodnie z przepisami obowiązującymi do dnia 31 grudnia 2016 r. nie był objęty obowiązkiem znakowania znakiem budowlanym, nie jest obowiązany do dnia 31 grudnia 2020 r. sporządzać krajowej deklaracji przy wprowadzaniu do obrotu lub udostępnianiu na rynku krajowym tego wyrobu budowlanego.

§ 15 Producent wyrobu budowlanego, który sporządził krajową deklarację właściwości użytkowych na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych, ustawy - Prawo budowlane oraz ustawy o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności (Dz.U. poz. 1165), może stosować, do dnia 30 czerwca 2017 r., sposób znakowania wyrobu budowlanego znakiem budowlanym oraz zakres informacji towarzyszących temu wyrobowi zgodnie z przepisami obowiązującymi do dnia 31 grudnia 2016 r.

§ 16 Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Organami właściwymi (art. 11 ustawy o w. bud.)w sprawach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym, w zakresie uregulowanym w niniejszej ustawie, oraz organami nadzoru rynku, w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, są:

- 1) wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego;
- 2) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Do podstawowych obowiązków właściwych organów należy kontrola wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym wyrobów budowlanych, prowadzenie postępowań administracyjnych w tym

W Krajowym Wykazie Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych, zwanym dalej „Wykazem”, są gromadzone dane i informacje dotyczące wyrobów budowlanych podlegających oznakowaniu znakiem budowlanym, niezgodnych z wymaganiami określonymi w niniejszej ustawie, a w szczególności:

- 1) dane umożliwiające identyfikację zakwestionowanego wyrobu budowlanego;
- 2) informacje o:
 - a) rodzaju i zakresie niezgodności zakwestionowanego wyrobu budowlanego,
 - b) środkach, jakie zastosowano w odniesieniu do zakwestionowanego wyrobu budowlanego,
 - c) zagrożeniach, jakie może spowodować zakwestionowany wyrób budowlany, wraz z określeniem tych zagrożeń.

Wykaz jest publicznie dostępny.

Art. 36a ustawy o wyrobach budowlanych [Wprowadzanie do obrotu wyrobu nienadającego się do zamierzonego zastosowania] Producent albo importer, który wprowadza do obrotu wyrób budowlany nienadający się do zamierzonego zastosowania w zakresie zadeklarowanych właściwości użytkowych, podlega karze pieniężnej w wysokości do 100 000 zł.

Art. 36b [Umieszczanie oznakowania CE] Producent, który umieszcza oznakowanie CE albo znak budowlany na wyrobie budowlanym, który nie posiada właściwości użytkowych określonych w deklaracji właściwości użytkowych lub krajowej deklaracji, podlega karze pieniężnej w wysokości do 100 000 zł.

Art. 36c [Wprowadzanie do obrotu bez oznakowania] Producent albo importer, który wprowadza do obrotu wyrób budowlany podlegający obowiązkowi oznakowania CE lub znakiem budowlanym bez tego oznakowania, podlega karze pieniężnej w wysokości do 20 000 zł.

Art. 36d [Niedopełnienie obowiązku sporządzenia i przechowywania deklaracji, dokumentacji technicznej] Producent, który nie dopełnia obowiązku sporządzenia i przechowywania deklaracji właściwości użytkowych, krajowej deklaracji, dokumentacji technicznej, lub sporządza je niezgodnie z wymaganiami określonymi odpowiednio w przepisach rozporządzenia nr 305/2011 albo przepisach niniejszej ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości do 20 000 zł.

Art. 36e [Brak instrukcji stosowania] Producent, który nie dopełnia obowiązków dołączania lub udostępniania wraz z wyrobem budowlanym, podlegającym obowiązkowi oznakowania CE lub znakiem budowlanym:

- 1) informacji towarzyszącej temu oznakowaniu wraz z informacją umożliwiającą identyfikację wyrobu budowlanego lub
- 2) kopii deklaracji właściwości użytkowych albo krajowej deklaracji, lub
- 3) instrukcji stosowania, instrukcji obsługi lub informacji dotyczących bezpieczeństwa użytkowania

- podlega karze pieniężnej w wysokości do 10 000 zł.

Art. 36f [Brak informacji umożliwiających identyfikację importera] Importer, który nie dopełnia obowiązku umieszczenia informacji umożliwiających jego identyfikację na wyrobie budowlanym podlegającym obowiązkowi oznakowania CE lub znakiem budowlanym, podlega karze pieniężnej w wysokości do 10 000 zł.

Art. 36g [Nieudostępnienie dokumentacji technicznej właściwemu organowi] Importer, który nie dopełnia obowiązku zapewnienia udostępnienia dokumentacji technicznej właściwemu organowi, lub przechowywania kopii deklaracji właściwości użytkowych albo krajowej deklaracji, podlega karze pieniężnej w wysokości do 10 000 zł.

Art. 36h [Niedopełnienie obowiązków przez sprzedawcę] Sprzedawca, który udostępnia na rynku krajowym wyrób budowlany, podlegający obowiązkowi oznakowania CE lub znakiem budowlanym bez tego oznakowania lub bez informacji towarzyszącej temu oznakowaniu, lub do którego nie jest dołączona lub udostępniona deklaracja właściwości użytkowych albo krajowa deklaracja, podlega karze pieniężnej w wysokości do 10 000 zł.

Radca prawny

Mec. Jolanta Grażyna Szewczyk

Kancelaria Centrum Prawa Budowlanego J.G. Szewczyk S.K.A.

www.krpszewczyk.waw.pl

tel.668 178 804

22 891 42 45